

DN-001-001247

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Culture : Paper - III

(Cultural History of India (Ancient Period)

(Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001247

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) MCQ કુલ ગુણ ૨૦.
(૨) દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણાંક દર્શાવેલ છે.

1 બહુવિકલ્પ પ્રશ્ન (MCQ) : 20

(1) કનિષ્ઠ-૧લા ના સમયમાં બૌદ્ધ ધર્મની કઈ સંગતિ ભરાઈ હતી ?

- (A) ૧ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૨

(2) કનિષ્ઠ-૧લા ના સમયમાં ભરાયેલી બૌદ્ધ ધર્મની સંગતિ કોના અધ્યક્ષ પદે ભરાયેલી હતી ?

- (A) વાસુમિત્ર (B) અશ્વાઘોશ
(C) ફાહિયાન (D) ભાસ

(3) કનિષ્ઠ-૧લા નાં સમયમાં બૌદ્ધ ધર્મની કઈ શાખાને માન્યતા મળેલી ?

- (A) હીનયાન (B) મહાયાન
(C) શૂન્યાયાન (D) જૈનયાન

(4) હેલીઓદોરાસ નામના ગ્રીક રાજદૂતે કયો ધર્મ અંગીકાર કરેલો ?

- (A) શૈવ (B) બૌદ્ધ
(C) જૈન (D) વૈષ્ણવ

- (5) પાણિની ભારતમાં કઈ રીતે પ્રસિદ્ધ છે ?
- (A) વૈદકશાસ્ત્રી (B) પ્રાણીશાસ્ત્રી
(C) વ્યાકરણશાસ્ત્રી (D) ખગોળશાસ્ત્રી
- (6) કૌટિલ્ય દ્વારા લખાયેલ ગ્રંથ કયા નામે પ્રસિદ્ધ છે ?
- (A) અર્થશાસ્ત્ર (B) તર્કશાસ્ત્ર
(C) ભાષાશાસ્ત્ર (D) વ્યાકરણશાસ્ત્ર
- (7) ગુપ્તકાલમાં કયા પ્રકારના દાસને સેવાનાં બદલે માલિક તરફથી વેતન મળતું હતું ?
- (A) દાસ (B) ભૂત્ય
(C) નોકર (D) સેવક
- (8) ગુપ્તકાલમાં પ્રસિદ્ધ નાટ્યકાર કાલીદાસે કયું નાટક લખ્યું હતું ?
- (A) કુમારસંભવમ્ (B) વાસવદત્તમ્
(C) મુદ્રા રાક્ષસ (D) મૃચ્છકટિકમ્
- (9) વાત્સાયને કામ વિજ્ઞાનને લગતો કયો ગ્રંથ રચ્યો છે ?
- (A) વાકસૂત્ર (B) બ્રહ્મસૂત્ર
(C) કામસૂત્ર (D) ભોગસૂત્ર
- (10) ગુપ્તકાલીન શિલ્પકલાના બધા જ લક્ષણો ધરાવતી બુદ્ધની મૂર્તિ કયાં જોવા મળે છે ?
- (A) સાંચી (B) બૌદ્ધિગયા
(C) સારનાથ (D) નાલંદા
- (11) અલ્લાહાબાદના હરીશેશનાં સ્થંભલેખમાં કયા સમ્રાટની પ્રશસ્તિ છે ?
- (A) ચંદ્રગુપ્ત (B) કુમારગુપ્ત
(C) સમુદ્રગુપ્ત (D) કાંચગુપ્ત

- (12) સમ્રાટ હર્ષવર્ધન દર પાંચ વર્ષે પ્રયાગના તીર્થધામમાં શું ભરતો હતો ?
- (A) ધર્મ પરિષદ (B) સાહિત્ય સભા
(C) પ્રવાસ પરિષદ (D) કર્મ સભા
- (13) નાલંદા વિદ્યાપીઠમાં કેટલા વ્યાખ્યાન ખંડો હતા ?
- (A) ૧૦૦ (B) ૫૦
(C) ૬૦ (D) ૩૦૦
- (14) ગુજરાતનું પ્રખ્યાત અધ્યયન કેન્દ્ર કયું હતું ?
- (A) ચાંપાનેર (B) પાટણ
(C) વલભી (D) સોમનાથ
- (15) સૌ પ્રથમ ગણિતની π (Pie)ની સંજ્ઞાની કિંમત સમજાવનાર ગણિતશાસ્ત્રી કોણ હતા ?
- (A) બ્રહ્મગુપ્ત (B) વરાહમિહિર
(C) આર્યભટ્ટ (D) રામાનુજ
- (16) પાડોશી દેશોમાં ભારતીય સંસ્કૃતિનાં પ્રચાર અને પ્રસાર માં કયા ધર્મનો મહત્વનો ફાળો છે ?
- (A) બૌદ્ધ (B) જૈન
(C) હિંદુ (D) ઈસ્લામ
- (17) મૌર્ય કાળમાં વ્યક્તિ અને રાજ્ય વચ્ચેના વિવાદોનું નિરાકરણ કયા ન્યાયાલયમાં થતું ?
- (A) કંટક શોધન (B) રાજ્ય શોધન
(C) ધર્મસ્થીય (D) કર્મસ્થીય
- (18) મૌર્ય કાલનો ઈતિહાસ જાણવા માટે કોની નોંધો જાણીતી છે ?
- (A) ઈ-ત્સિંગ (B) ફા-હિયાન
(C) ટોલેમી (D) મેગેસ્થનીસ

(19) મેગેસ્થનીસની નોંધોમાંથી કયા કાલની વિગતો મળે છે ?

- (A) મોર્ય (B) ગુપ્ત
(C) ક્ષત્રપ (D) સોલંકી

(20) સારનાથના શીલા સ્થંભ ઉપર કયું પશુ શિલ્પ કંડારેલ છે ?

- (A) સિંહ (B) હાથી
(C) બળદ (D) અશ્વ

2 પ્રાચીન ભારતનાં શૈક્ષણિક કેન્દ્રો વિશે લખો. ૧૦

અથવા

2 પ્રાચીન ભારતમાં વિજ્ઞાનનો વિકાસ વિશે વિગતવાર નોંધ લખો. ૧૦

3 મોર્યકાલીન વહીવટી પ્રથા વિશે ખ્યાલ આપો.

અથવા

3 પ્રાચીન ભારતમાં વિદેશી જાતિઓનું ભારતીયકરણ વર્ણવો.

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(1) સમ્રાટ અશોકની સિદ્ધિઓ.

(2) ગુપ્તકાલીન કલા.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(1) ગુપ્તકાલીન ધાર્મિક અને આર્થિક પરિસ્થિતિ

(2) સમુદ્રગુપ્તની સિદ્ધિઓ.

5 ટૂંકા ઉત્તર લખો : (કોઈ પણ બે)

૧૪

- (1) ચાણક્ય
- (2) ગુપ્તકાલીન સામાજિક પરિસ્થિતિ
- (3) હર્ષવર્ધનની સિદ્ધિઓ.
- (4) મોર્યકાલીન કલા.

ENGLISH VERSION

Instructions : (i) MCQ total marks - 20.
(ii) Figure in the right side indicate the full marks of the question.

1 Multiple Choice Question : 20

- 1 Which Sangati of Buddhism was held in the period of Kanishka-1st ?
(A) 1 (B) 3
(C) 4 (D) 2
- 2 Who presided over the Sangati of Buddhism held during the period of Kanishka-1st ?
(A) Vasumitra (B) Ashwaghosh
(C) Fa-Hien (D) Bhasa
- 3 Which branch of Buddhism was recognized during the period of Kanishka-1st ?
(A) Hinayan (B) Mahayan
(C) Shunyayan (D) Zainayan
4. The Greek Ambassador Heliodoras adopted which religion?
(A) Shaiva (B) Bauddh
(C) Jain (D) Vaishnav

5. How the Panini is known in India?
 (A) Physician (B) Zoologist
 (C) Grammarian (D) Astronomer
6. The famous book written by Kautilya is known as?
 (A) Arthashastra (B) Tarkashastra
 (C) Bhashaashastra (D) Vyaakaranshastra
7. In Gupta period which type of servants were being paid salaries for their services by their Masters?
 (A) Dasa (B) Bhrutya
 (C) Servant (D) Sevaka
8. In Gupta period which drama was written by the famous dramatist Kalidas?
 (A) Kumarasambhavam (B) Vasavadattam
 (C) Mudra Rakshash (D) Mruchchhakattikam
9. Which volume is creation of Vaatsayan for Kam Vigyan?
 (A) Vaaksutra (B) Brahmasutra
 (C) Kamasutra (D) Bhogasutra
10. Which idol of Bhuddha is featuring with all the characteristics of art of sculptures of Gupta period?
 (A) Sanchi (B) Baudhi Gaya
 (C) Sarnath (D) Nalanda
11. Which Emperor is praised in the pillar inscriptions of Harisena of Allahabad?
 (A) Chandragupta (B) Kumargupta
 (C) Samudragupta (D) Kanchgupta
12. What did Emperor Harshavardhana organised in holy place of Prayag every five years?
 (A) Dharma Parishada (B) Sahitya Sabha
 (C) Pravas Parishada (D) Karma Sabha

13. How many lecture rooms did Nalanda University consist of?
(A) 100 (B) 50
(C) 60 (D) 300
14. What was the famous seat of learning in Gujarat?
(A) Champaner (B) Patan
(C) Valabhi (D) Somnath
15. Which mathematician gave the value of symbol π of mathematics for the first time?
(A) Brahmagupta (B) Varahmihir
(C) Aryabhata (D) Ramanuj
16. Which religion played an important role in Spread of Indian Culture in neighbouring countries?
(A) Buddhism (B) Jainism
(C) Hinduism (D) Islam
17. In which court the disputes between State and individuals were resolved in Maurya Period?
(A) Kantakshodan (B) Rajyashodhan
(C) Dharmasthiya (D) Karmasthiya
18. Whose notes are the famous source for the study of Maurya period History?
(A) I-Tsing (B) Fa-Hien
(C) Ptolemy (D) Megasthenes
19. Megasthenes' notes gives us details of which period?
(A) Maurya Period (B) Gupta period
(C) Kshatrapa Period (D) Solanki Period
20. Sculpture of which animal is carved on the stone pillar of Sarnath?
(A) Lion (B) Elephant
(C) Bullock (D) Horse

- 2** Write on Educational centers of ancient India. **10**
- OR**
- Write a detailed note on Development of Science in ancient India. **10**
- 3** Give an idea of administrative system of Mauryan period. **10**
- OR**
- Narrate Indianization of foreign tribes in ancient India. **10**
- 4** Write Short Note (any **ONE**) **8**
- (1) Emperor Ashoka's achievements
(2) Art of Gupta period
- 5** Write Short Note (any **ONE**) **8**
- (1) Religious and Economical condition of Gupta period.
(2) Achievements of Samudragupt.
- 6** Reply in brief (any **TWO**) **14**
- (1) Chanakya
(2) Social condition of Gupta period
(3) Achievements of Harshavardhan
(4) Art of Mauryan period.
-